Augustinus, Aurelius: Opuscula
Strassburg: Martin Flach (printer of Strassburg), 20 Mar. 1489, 1489 Seite 346

enī meū suaue est: ⁊ sarcina mea leuis est.
Quibꝫ nisi mitibꝫ ⁊ humilibꝫ corde quos
nō īflat sciētia: sȝ charitas edificat. Me-
minerint ergo eorū q̄ pasca illo tempore
ꝑ vmbrā imaginariā celebrabāt: cum si-
gnari postes sanguine agni iuberēt: iso-
po fuisse signatos. Hec herba mitis ⁊ hu-
milis est: nihil fortiꝰ ⁊ penetrabiliꝰ eius
radicibꝫ: vt in charitate radicati ⁊ funda-
ti possimꝰ cōprehendere cū omībꝫ sanctꝭ
que sit latitudo ⁊ longitudo ⁊ altitudo ⁊
ꝓfundū: id est crucē dn̄i. cuiꝰ latitudo di-
citur in trāsuerso ligno quo extendūtur
manus. longitudo a terra vsqꝫ ad ipsam
latitudinē quo a manibꝫ ⁊ infra totū cor-
pus affigit̄. altitudo a latitudine sursuȝ
vsqꝫ ad summum q̄ adheret caput. ꝓfun-
dum vero qđ terre infixum absconditur
Quo signo crucis omīs actio christiana
describit̄. bene oꝑari in christo: ⁊ ei perse-
ueranter inherere: sperare celestia. sacra-
mēta nō prophanare. Per hanc actionē
purgati valebimꝰ cognoscere etiā supe-
minentē scientiā charitatis christi. q̄ eq̄-
lis est patri. ꝑ quē facta sunt omīa: vt im-
pleamur in oēm plenitudinē dei Est eti-
am ī isopo vis purgatoria. ne inflāte sci-
entia de diuitijs ab egypto ablatis: suꝑ-
bie aliq̄d pulmo tumidꝰ anhelet. Asper-
ges me inq̄t isopo ⁊ mūdabor: ⁊ lauabis
me: ⁊ suꝑ niuē dealbabor. Auditui meo
dabis exultationē ⁊ leticiā. Deinde an-
nectit ꝯsequēter vt ondat purgationeȝ a
suꝑbia significari isopo: ⁊ exultabūt ossa
humiliata. Quātū aūt minor est auri ar-
genti vestisqꝫ copia. quā de egypto secū
ille ppl̄us abstulit. in cōꝑatiōe diuitiarū
quas postea hierosolyme ꝯsecutus est. q̄
maxime in salomone rege ondunt̄. tanta
sit cūcta sciētia que quidē est vtilis colle-
cta de libris gentiū si diuinaꝝ scriptura-
rū scientie cōparet̄. Nā q̄cq̄d hō extra di-
dicerit. si noxiū est ibi dānat̄: si vtile ē ibi
inuenit̄. Et cū ibi quisqꝫ inuenerit oīa q̄
vtiliter alibi didicerit. multo abūdantiꝰ
ibi inueniet ea q̄ nusq̄ oīno alibi: sȝ in il-
larū tantūmodo scripturarū mirabili al-
titudine ⁊ mirabili humilitate discūtur.
Hac igit̄ instructiōe preditū cū signa in-
cognita lectorē nō impedierit mitē ⁊ hu-
milem corde subiugatū leniter christo. ⁊
oneratū sarcina leni. fundatū ⁊ radicatū
⁊ edificatū in charitate quē sciētia infla-
re nō possit: accedat ad ambigua signa ī
scripturis ꝯsideranda ⁊ discutiēda: de q̄-
bus iam tercio volumine dicere aggredi-
ar: qđ dn̄s donare dignabit̄.

Explicit liber secūdus.
Incipit tercius.

Homo timēs

deū voluntatē eius ī scri-
pturis sanctꝭ diligent̄ in-
quirit. Et ne amet certa-
mina pietate mansuetus.
ꝓmunitus etiā sciētia linguarū: ne in v̄-
bis locutionibusqꝫ ignotis hereat. ꝓmu-
nitus etiā cognitiōe quarundā rerū ne-
cessariarū: ne vim naturā ve earū que ꝓ-
pter similitudinē adhibent̄ ignoret. adiu-
uāte etiā codicū veritate quā solers emē-
dationis diligentia ꝓcurauit. veniat ita
instructꝰ ad ambigua scripturaꝝ discu-
tienda atqꝫ soluēda. Ut aūt signis am-
biguis nō decipiat̄ q̄ntum ꝑ nos instrui
potest: fieri aūt pōt. vt istas vias q̄s ostē-
dere volumꝰ tanq̄ pueriles vl̄ magnitu-
dine ingenij vl̄ maiorꝭ illuminatiōis cla-
ritate derideat: sed tn̄ vt dicere ceperam
q̄ntum ꝑ nos instrui pōt q̄ eo loco animi
est vt ꝑ nos instrui valeat: sciat ambigui-
tatē scripture aut in v̄bis ꝓprijs esse: aut
in translatis: q̄ genera ī scđo libro demō-
strauimꝰ. Sȝ cū verba ꝓpria faciūt am-
biguam scripturā. ꝑmo ꝓuidendū est ne
male distinxerimꝰ aut ꝓnunciauerimus
Cū ergo adhibita intentio incertuȝ esse
ꝓuiderit quō distinguendū aut quō pro-
nunciandum sit. consulat regulam fidei
quā de scripturaꝝ planioribꝫ locis et ec-
clesie auctoritate ꝑcepit. de qua satꝭ egi-
mus cū de rebꝫ in ꝑmo libro loq̄remur.
Qđ si ambe vl̄ etiā omnes si plures fue-
rint ꝑtes ambiguitatis ⁊ sm̄ fidē sonue-
rint. textꝰ ipe sermonis a p̄cedentibꝫ ⁊ cō-
sequētibꝫ ꝑtibus q̄ ambiguitatē illam in
medio posuerūt: restat ꝯsulēdus: vt vide-
amꝰ cui nā sentētie de pluribꝫ q̄ se osten-

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-298/0346
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG